

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Kirkeministeren (A.O. Andersen):

Hermed skal jeg tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om menighedsråd.

(Lovforslag nr. L 140).

Hovedformålet med lovforslaget er et ønske om at skabe større interesse for menighedsrådsarbejdet ved blandt andet gennem større åbenhed at give mulighed for, at vælgerne kan følge med i, hvad der sker i menighedsrådet. Dette skal ses på baggrund af, at stemmeprocenten ved menighedsrådsvalget i november 1992 kun var 16,7.

Med dette som hovedsigte indeholder lovforslaget en gennemgribende revision af den nugældende menighedsrådslov med en række nye bestemmelser samt en ændret systematik.

Lovforslagets kapitel 1 indeholder bestemmelser om, hvilke inddelingsmæssige krav i form af sogn eller kirke-distrikt der stilles for oprettelse af et menighedsråd, en generel definition af rådets opgaver samt bestemmelser om, hvem der er medlemmer af menighedsrådet.

Præsters stemmeret har i flere år været genstand for en løbende debat. Forslaget indeholder som en konsekvens af den førte debat regler om, at præster fortsat skal være fødte medlemmer af rådet, hvis deres ansættelse i pastoratet er af længere varighed. Dette betyder, at kun tjenestemandsansatte sognepræster og overenskomstansatte præster, der er ansat for en periode af et år eller mere, skal være medlemmer af menighedsrådet i det pastorat, hvor de er ansat.

Disse præster har ret og pligt til at deltage i rådets møder med forslags-, tale- og stemmeret. Heroverfor står imidlertid en række konkrete tilfælde, hvor det er fundet formålstjenligt at fjerne præstens stemmeret, nemlig i sager om liturgi (lovforslagets § 38), i sager om opførelse og nedbrydning af kirker og i indstillingssager om sogneinddeling og pastoratsinddeling. Baggrunden for, at præsten ikke gøres inhabil i disse sager, men derimod alene fratages stemmeretten, er, at der er tale om sager, hvor præstens råd og vejledning har stor betydning, men hvor præstens stemme dog ikke findes at burde kunne forrykke det flertal i menighedsrådet, der er fremgået af det seneste valg.

Der er endvidere i dette kapitel indsat en bestemmelse, hvorefter de ansatte kirkefunktionærer kan vælge en repræsentant til uden stemmeret, men med forslags- og taleret, at deltage i menighedsrådsmøderne. Dette vil sikre, at kirkefunktionærerne kan følge med i rådets arbejde, og at rådet kan trække på de ansattes sagkundskab.

Kapitel 2 indeholder regler om det konstituerende møde i forbindelse med menighedsrådsvalget, herunder regler om valg af formand, næstformand og valg til enkeltmandsposter, regler om det årlige valg af formand og næstformand samt regler om indkaldelse af stedfortrædere og udtrædelse af menighedsrådet.

Lovforslagets kapitel 3 indeholder regler om udvalg, og den væsentligste ændring i forhold til den nugældende lov er, at menighedsrådenes adgang til at nedsætte særlige udvalg lovfæstes, ligesom praksis vedrørende de lovpligtige udvalgs funktionsperiode lovfæstes.

Kapitel 4 indeholder bestemmelser om åbenhed i beslutningsprocessen. Dette betyder, at møder i menighedsrådet efter forslaget er offentlige, at sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen skal fremlægges, og at den nugældende praksis om, at det både under mødet og af tilførlerne til beslutningsprotokollen skal fremgå, hvorledes det enkelte medlem har stemt, lovfæstes.

Forslagene er begrundet i et ønske om, at menighedsrådenes arbejde, som blandt andet består i administration af store skattemidler, forvaltning af store kulturværdier samt styring af betydelige personalegrupper, skal varetages i et åbent samspil mellem vælgerne og de folkevalgte, og dette kan kun ske, såfremt vælgerne har mulighed for at følge med i beslutningsprocessen.

Kapitel 5 indeholder en række bestemmelser om formandens og næstformandens kompetence. Bestemmelserne er i vidt omfang alene en præcisering af den nugældende retstilstand, men indeholder dog den nyskabelse, at menighedsrådet kan beslutte at udbetale honorar til formanden, som i givet fald er forpligtet til at modtage honoraret. Dette honorar kan dog kun udbetales, såfremt formanden er valgt blandt de valgte medlemmer af menighedsrådet.

[Kirkeministeren]

Kapitel 6 indeholder regler om menighedsrådets virksomhed, og i denne forbindelse bemærkes det, at der som led i bestræbelserne på at skabe mere åbenhed omkring menighedsrådenes arbejde er indsat en bestemmelse, hvorefter menighedsrådet i forbindelse med den endelige behandling af de kirkelige kassers budget skal afgive en beretning om rådets virksomhed i det forløbne år samt orientere om den planlagte virksomhed i det kommende år.

Lovforslagets kapitel 7, 8 og 9 indeholder regler om menighedsmøder, samarbejde mellem menighedsråd m.v. og om tilsynet. Reglerne om tilsynet med menighedsrådenes forvaltning er af retssikkerhedshensyn omskrevet således, at det klart fremgår, hvilke konsekvenser ulovligheder m.v., der begås af medlemmer af menighedsrådet, kan få.

Bestemmelserne i §§ 26 og 27 samt § 32 i den nugældende lov foreslås – for at samle de generelle økonomiske bestemmelser i samme lov – overført til lov om folkekirkens økonomi.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de bemærkninger, der ledsager det, skal jeg indstille dette til velvillig behandling i det høje Ting.

Kirkeministeren (A.O. Andersen):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til menighedsråd.

(Lovforslag nr. L 141).

Efter forslaget skal der i valgåret afholdes et offentligt orienteringsmøde i alle menighedsråds kredse. På dette møde skal menighedsrådet redegøre for rådets arbejde i den forløbne valgperiode og for kommende opgaver samt for reglerne om opstilling af kandidater.

Orienteringsmøde i forbindelse med det ordinære valg til menighedsråd afholdes i dag i en række menighedsråds kredse, men det er som led i bestræbelserne på at skabe mere åbenhed om menighedsrådenes arbejde fundet hensigtsmæssigt at gøre mødet obligatorisk.

Lovforslaget indeholder herudover en række ændringer af mere teknisk eller redaktionel karakter.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Kirkeministeren (A.O. Andersen):

Herved skal jeg tillade mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi og lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. (Folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde m.v.).

(Lovforslag nr. L 142).

Sigtet med lovforslaget er først og fremmest at gøre den gældende ordning om folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde permanent.

I 1989 blev der ved en ændring af lov om folkekirkens økonomi tilvejebragt hjemmel til, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler herom samt om finansiering af et centralt mellemkirkeligt råds virksomhed og finansiering af lokalt mellemkirkeligt arbejde af kirkelige ligningsmidler.

I bekendtgørelse, jf. senest Kirkeministeriets bekendtgørelse nr. 891 af 23. november 1993 om folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde, er det bestemt, at der oprettes et mellemkirkeligt stiftsudvalg i hvert stift samt et råd, Det mellemkirkelige Råd, til at varetage folkekirkens mellemkirkelige opgaver på landsplan, herunder til at tage stilling til folkekirkens medlemskab af danske og internationale kirkelige organisationer. Rådet består af 10 valgte medlemmer, nemlig et medlem fra hvert af de 10 mellemkirkelige stiftsudvalg, og 2 af folkekirkens biskopper, der udpeges af kirkeministeren.

Det mellemkirkelige Råd fastsætter selv efter høring af de mellemkirkelige stiftsudvalg arten og omfanget af sin virksomhed inden for de økonomiske rammer, som kirkeministeren fastsætter for rådets virksomhed.

Ændringsloven fra 1989 indeholder også en bestemmelse, hvorefter kirkeministeren senest i folketingsåret 1994-95 fremsætter forslag til revision af loven.

Jeg anser det imidlertid for mest hensigtsmæssigt, at revisionen foretages nu, da funktionsperioden for de mellemkirkelige stiftsudvalg udløber med udgangen af marts måned 1994.

Herudover indeholder lovforslaget forslag om flytning af enkelte bestemmelser fra den gældende lov om menighedsråd til loven om folkekirkens økonomi. Sigtet hermed er at samle alle bestemmelser om menighedsrådets